

el naixement

CANTATA DE NADAL

Música de **Rafael Beltrán**
Textos de **Jacinto Heredia**

Orquestra **SUPRAMÚSICA**
Cor **VEUS DE CAMBRA**

El Naixement és una cantata de tema nadalenc original del compositor Rafael Beltrán Moner, escrita per a orquestra, cor i veus solistes, sobre textos poètics de l'escriptor Jacinto Heredia Robres, una col·laboració artística sorgida del comú interès de potenciar el nivell cultural del nostre entorn immediat, amb obres arrelades a les tradicions més representatives a la vegada que adients per als temps actuals.

La seua composició cobreix un espai musical en què hi ha escassos referents contemporanis i menys encara pel que fa a l'àmbit espanyol i en concret el valencià. Aspira així a ser una iniciativa molt adequada per a complementar des d'una perspectiva cultural les celebracions nadalenques.

Conformen la cantata, després de l'obertura orquestral, quatre escenes iniciades cadascuna per recitatius que recullen fragments al·lusius procedents dels textos bíblics: *Camí de Betlem, En un humil pessebre, L'anunci als pastors i Adoració dels Mags*. Al testimoni de l'evangelista narrador, figura habitual en els oratoris litúrgics, s'afegeixen els dels animals presents en les respectives escenes, els quals actuen com a fil conductor dels fets: el ruc, el bou, una ovella i un camell. Es combinen d'esta manera els plantejaments de rigor espiritual amb una vessant de caire fabulós que es correspon amb les dates festives i les seues tradicions.

Sense abandonar el seu concepte global de música culta, la cantata *El Naixement* està especialment dirigida a públics familiars i els més joves, de forma que inclou també temes melòdics populars, com una cançó de bressol o una nadala de caràcter local. En el seu desenvolupament s'alternen els passatges orquestrals amb els corals (àngels, pastors, poble jueu, l'al·leluia final, etc.) i les intervencions dels solistes (la verge Maria, sant Josep, un dels Mags d'Orient, l'àngel anunciador de la bona nova, etc.).

Amb la mateixa il·lusió amb què ha estat escrita i composta, i preparada per músics i cantants, confiem en què el públic participe joiosament d'aquesta cantata que aspira a tenir continuació anual com un referent harmònic de les nostres festes de Nadal, i que en la seua estrena absoluta es presenta com a concert de clausura de l'Any Beltrán amb què la ciutat ha honorat el seu Fill Predilecte Rafael Beltrán Moner.

Vila-real, desembre de 2014

EL NAIXEMENT

Cantata de Nadal

0. Cor inicial

Pau en els cors, joia en les veus!
La bona nova se'ns ha anunciat,
una llum clara d'entre els hebreus
trenca gojosa l'obscuritat.
Sonen les palmes, dansen els peus,
perquè les profecies s'han confirmat,
flames d'amor desfent les neus
hui encenen tota la humanitat.
Pau en els cors, joia en les veus,
hui encenen tota la humanitat!

I. CAMÍ DE BETLEM

1. Evangelista (recitatiu) (baix)

*Peraquells dies, va sortir un edicte del Cèsar August
perquè fessin el cens de tot el món. I tothom ana-
va a empadronar-se, cadascú a la seua població.
També Josep va anar de la Galilea, de la ciutat de
Nazaret, a la Judea, a la ciutat de David, anome-
nada Betlem, ja que era de la casa i de la famí-
lia de David, per empadronar-se juntament amb
Maria, la seua esposa, que estava embarassada.*

2. Josep (ària per a tenor)

Pren-me la mà, esposa meua, el viatge és llarg,
el Cèsar ho mana i cal obeir,
per valls i muntanyes hem de caminar.
De la pobra llar les portes tancarem amb clau
és Déu qui assenyala el nostre destí
i antigues arrels haurem de buscar.

3. El ruc (baríton i cor)

Jo sé el que va passar, jo sé bé el que va passar.
Només soc un ruc vell,
però estava allí i us ho puc contar.
Jo estava despert i Josep gitat (*i Josep gitat*)
per una finestra un àngel ha entrat
que va dir: Josep, eres malpensat,
(*eres malpensat*)
és l'Esperit Sant qui ha embarassat
la teua dona, que Verge ha quedat,
(*que Verge ha quedat*)
pren-la com a dona, que no hi ha pecat.
Del somni, Josep ja s'ha despertat
(*ja s'ha despertat*)
i a Maria porta sempre al seu costat.

4. El poble d'Israel (cor)

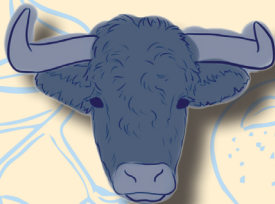
Fa molt de temps que el nostre cor vos espera,
arribeu prompte a Betlem.
Per un infant vibra la terra sencera
amb el més dolç sentiment.
No tardeu més, que l'esperit s'adelera,
arribeu prompte a Betlem.

II. EN UN HUMIL PESSEBRE

1. Evangelista (recitatiu)

Mentre eren allà se li van complir els dies del part. I va infantar el seu fill primogènit, i el va embolcallar i el va gitar en el pessebre d'un estable, perquè no tenien lloc a l'hostal.

1. El bou (baix i cor)

Jo sé el que va passar, jo sé bé el que va passar.
Només sóc un pobre bou,
però estava allí i us ho puc contar.
Ja prop de la nit arribaren,
quan era l'entrellum. (*lluuuuuuuum*)
Jo estava tranquil a l'estable,
com ho tinc per costum. (*tuuuuuuum*)
Ni un crit va sonar, ni una queixa,
quan va donar a llum; (*lluuuum*)
només una música tendra
entre un subtil perfum. (*fuuuuum*)

2. Els àngels (cor)

Veniu, alegreu-vos amb dolços càntics.
Jesús és nat.
Ja la llum bella succeeix la foscor
i un raig d'esperança arriba a les ànimes.
Jesús és nat.
Lloem, lloem la misericòrdia de Déu.
Veniu, alegreu-vos amb dolços càntics.
Jesús és nat.

3. Maria (cançó de bressol) (soprano)

(*Maria*) Dorm tranquil fill meu, dorm-te tranquil,
jo et vetllaré de dia i nit.
Al meu pit tindràs somnis de mel,
tanca els ulls i dorm content.

(cor) Dorm tranquil Jesús, flor d'Israel,
joia i consol del món sencer.

(Maria) Dorm tranquil fillet, dorm-te tranquil,
jo et vetllaré de dia i nit.

III. L'ANUNCI ALS PASTORS

1. Evangelista (recitatiu)

*Hi havia a la mateixa contrada uns pastors que
al camp vora la cleda guardaven de nit el seu
ramat. I vet aquí que se'ls aparegué l'àngel del
Senyor, i la glòria del Senyor els envoltà amb
la seua llum, i es van espantar molt. I l'àngel
els va dir:*

2. Àngel (ària per a soprano)

Us anuncie una gran alegria.
No tingueu por.
Tot el poble s'haurà d'alegrar,
perquè hui a la ciutat de David,
el Salvador
ha nascut en un pobre portal.
Trobareu un infant en bolquers,
pel nostre amor
la pobresa serà el seu senyal.
Glòria a Déu poderós en l'altura,
glòria al Senyor,
i en la terra als homes, per sempre pau.

3. L'anyell (contralt i cor)

Jo sé el que va passar, jo sé bé el que va passar.
Només sóc un pobre anyell,
però estava allí i us ho puc contar.
Quan van escoltar l'anunci els pastors,
(això està bé, molt bé)
volgueren anar-se'n a Betlem corrent,

(això està bé, molt bé)
prengueren simbombes, guitarres, tambors,
(això està bé, molt bé)
per fer-li a l'Infant gran acatament.
(això està bé, molt bé).

4. Evangelista (recitatiu)

I hi anaren de pressa i trobaren Maria i Josep amb l'Infant ajagut a la menjadora. En veure-ho, van fer saber allò que els havien dit sobre aquest nen; i tots els qui ho sentien quedaven meravellats d'allò que els contaven els pastors.

5. Pastora i pastor (duo, soprano i tenor)

- Què més podran veure els meus ulls després del que han vist ara?
- Com podrà mai bategar el meu cor amb més força que ara fa?
- Lloat sigues Senyor per aquesta benaurança!
- I quin serà el dia que podré tenir-lo en els meus braços?
- Quin camí podré trobar si no és el que ell ha ensenyat?
- Lloat sigues Senyor per aquesta benaurança!

6. Nadala de les ofrenes (cor)

*Ja és Nadal, veniu, veniu,
a portar vostres ofrenes.
A Betlem, anem, anem,
que ha nascut el Jesuset.
Ja és Nadal, veniu, veniu,
a portar vostres ofrenes.
A Betlem, anem, anem,
a adorar al Rei del Cel.*

Què podrem donar-li
al xiquet que està al portal?
Portaré un cistell de mandamines
dolces com la mel.
Jo un bolquer de llana
adornat amb randes fines.

*Ja és Nadal, veniu, veniu,
a portar vostres ofrenes....*

Què podrem donar-li
al xiquet que està al portal?
Jo un pitxer d'arrop i talladetes,
i un tortell d'anous.
Perquè fred no tinga
jo li porte camisetes.

*Ja és Nadal, veniu, veniu,
a portar vostres ofrenes...*

Què podrem donar-li
al xiquet que està al portal?
Portarem olives del cuquello
i un porró de vi.
Jo en una cassola
llonganisses i llomello.

*Ja és Nadal, veniu, veniu,
a portar vostres ofrenes.
A Betlem, anem, anem,
que ha nascut el Jesuset.
Ja és Nadal, veniu, veniu,
a portar vostres ofrenes.
A Betlem, anem, anem,
a adorar al Rei del Cel.*

IV. ADORACIÓ DELS MAGS

1. Evangelista (recitatiu)

I vet ací que l'estrella que uns mags havien vist a l'Orient els anava al davant fins aturar-se al damunt d'on era l'Infant. En veure-la van tenir una gran alegria, i entraren a la casa i trobaren el Nen amb sa mare Maria, i obrint els seus tresors l'adoraren oferint-li com a presents or, encens i mirra.

2. El camell (baríton)

Jo sé el que va passar, jo sé bé el que va passar.
Només sóc un vell camell,
però estava allí i us ho puc contar.
En el cel vam veure un astre brillar
que un estrany prodigi semblava anunciar.
Per distints camins els tres mags s'han trobat
i a la meua gepa regals han portat.

3. Rei Mag (ària per a tenor)

De lluny venim a adorar-te,
guiats pel mateix estel,
que en mig del cel proclamava
l'hora del teu naixement.
Bàlsam de mirra als teus peus,
com a home et deixem,
perquè els teus cabells adorne,
corona d'or com a rei
i com a Déu podràs
els aromes de l'encens.
De lluny venim a adorar-te,
guiats pel mateix estel,
quan al món et manifestes
des del portal de Betlem.

V. AL·LELUIA

1. (cor final)

Als peus d'un pobre bressol
la nostra veu sospira
per un miracle d'amor,
per la voluntat divina
que d'un ventre virginal
ha fet la font de la vida.
Ha nascut el Salvador, fill de la Verge Maria.
Ha nascut Jesús, al·leluia!!!
Joia i consol del mon sencer!!!
Ha nascut Jesús, al·leluia!!!
Joia i consol, alel·luia!!!

Rafael Beltrán Moner (Vila-real, 1936), iniciat en la música pel seu pare Vicente Beltrán Cortés, va seguir estudis al Conservatori Superior de Música de València, on és dirigit en els cursos de piano per Leopoldo Magenti, i estudis d'harmonia amb Eduardo Felip i Miguel Asins Arbó.

Va dirigir la banda Unió Musical La Lira de Vila-real, i durant prou anys va actuar com a compositor i membre de grups de música lleugera, fins que el 1964 es trasllada a Madrid com a comentarista musical radiofònic. L'any 1969 va ingressar en el Departament de Música de Televisió Espanyola com a muntador musical, dedicació que compaginarà, des de 1982, amb la de professor de l'Institut Oficial de Ràdio i Televisió.

Publica el llibre *La ambientación musical* sobre el qual imparteix cursos intensius per tot Espanya i a la Ràdio Televisió Portuguesa. Component de l'Associació de Músics Simfònics Valencians, entre els guardons rebuts destaca el *III Premio Internacional de Música Electroacústica SGAE*. És autor d'un llarg catàleg de música de cambra, coral i simfònica, amb moltes peces enregistrades com la *Suite cordobesa*, la *Missa solemne*, *Del poble* i *Recordances* per a guitarra, *Caesares* rock simfònic, etc.

De l'estreta vinculació amb el seu poble destaquen la *Simfonia Popular*, *Allò que roman*, la *Missa del llaurador*, la *Missa Solemne dedicada a Vila-real* i els cants de la *Missa del Quart Centenari de sant Pasqual*, així com peces de caràcter popular: *Vila-real en festes*, *Vila-realties*, o *Festes del poble*. El 2005 va rebre la Medalla d'Honor de la Ciutat, i al febrer de 2014 li ha estat concedit l'honor de Fill Predilecte de Vila-real, en reconeixement de la seua tasca musical i destacada aportació al patrimoni cultural.

Jacinto Heredia Robres (Vila-real, 1948). Llicenciat en Filologia Hispànica i doctor en Història, s'ha dedicat a la docència i com a investigador ha publicat distints estudis sobre toponímia i història local. Està pendent d'edició la seua tesi doctoral sobre la vida i les obres de l'artista Vicente Llorens Poy. Activista cultural, ha col·laborat constantment amb entitats i organitzacions vila-realesques i provincials. La seua obra poètica ha rebut diversos premis literaris en l'àmbit valencià i molts poemes han estat musicats per Rafael Beltrán, Vicente Galdón, Enrique Gimeno, Borja Muñoz i Matilde Salvador.

L'Orquestra Supramúsica fundada el 1969 a Vila-real, va ser guiada fins a l'any 2000 per F. Xavier Piquer García. Actualment, sota la direcció de Carles Ramón i Segarra, ha aconseguit un ampli repertori que comprén obres dels períodes barroc, clàssic, romàntic i del segle XX, i que va des de la música de cambra fins a obres simfòniques i corals.

Als darrers anys, a més dels concerts habituals a l'Auditori de Vila-real, ha participat en el cicle Cantate Mariae, ha realitzat concerts a l'Auditori de Castelló, el Palau de Congressos de Peníscola, l'Espai de la Música Mestre Vila de Benicàssim, el Teatre Payá de Borriana, l'Espai Cultural d'Orpesa i l'església de Sant Martí a València, entre altres.

En els seus concerts han participat destacats solistes com Josep Rius (flauta dolça), Jesús Jiménez (violí), Josep Sancho (clarinet), Lucía Martín (soprano), Raul Junquera (trompeta), Sandra Ferró (soprano), Germán Asensi (corno da caccia) o Venancio Rius (clarinet). També ha col·laborat amb diferents cors valencians com Veus de Cambra, l'Acadèmia d'Orfeu i la Federació de Cors de la Comunitat Valenciana.

Recentment, dins dels projectes de celebració del seu 25 aniversari, ha gravat un CD íntegrament dedicat a la música del compositor Rafael Beltrán integrat en les celebracions de l'Any Beltrán, que ha promogut el 2014 l'Ajuntament de Vila-real i que culminen en aquest concert.

Carles Ramón i Segarra és titular de l'Orquestra Supramúsica des de 2005. Ha estat director assistent del Cor de l'Acadèmia d'Orfeu, director convidat en els cursos Flauta Màgica de Màlaga, en el XIII Curs de Direcció d'Orquestra i Cor de la Universitat Complutense de Madrid (amb l'orquestra de cambra d'aquesta universitat), i en el cor Capilla Renacentista de Madrid.

El 2010 es fa càrrec de la direcció del Cor Veus de Cambra, des d'on col·labora amb grups com Spanish Brass Luur Metalls o el grup de trompes naturals Corniloquio, amb qui estrena la producció *La Voz de la Naturaleza*, i ofereix concerts per tot el territori espanyol, on destaca la participació en el Cicle de Música Antiga d'Aranjuez. És director del cor de la VIU des de 2009 al 2012 i ha acompanyat solistes de reconegut prestigi amb l'Orquestra Supramúsica.

Intèrprets

Violins I

Víctor Yusà, Pedro Gilabert, Borja Saura, Isabel Cánovas,
Violeta Taskova

Violins II

Hèctor Goterris, Robert Nebot, Santi Fernández, David Flores

Violes

Salomón Torres, Miguel Falomir, Borja Martín

Violoncels

Anna Pitarch, Andrea Martí, Xusa Puerto

Contrabaixos

Michel Sáez, Isaac Durà

Flauta

Natalia Lapuerta

Oboè

Sergio López

Clarinet

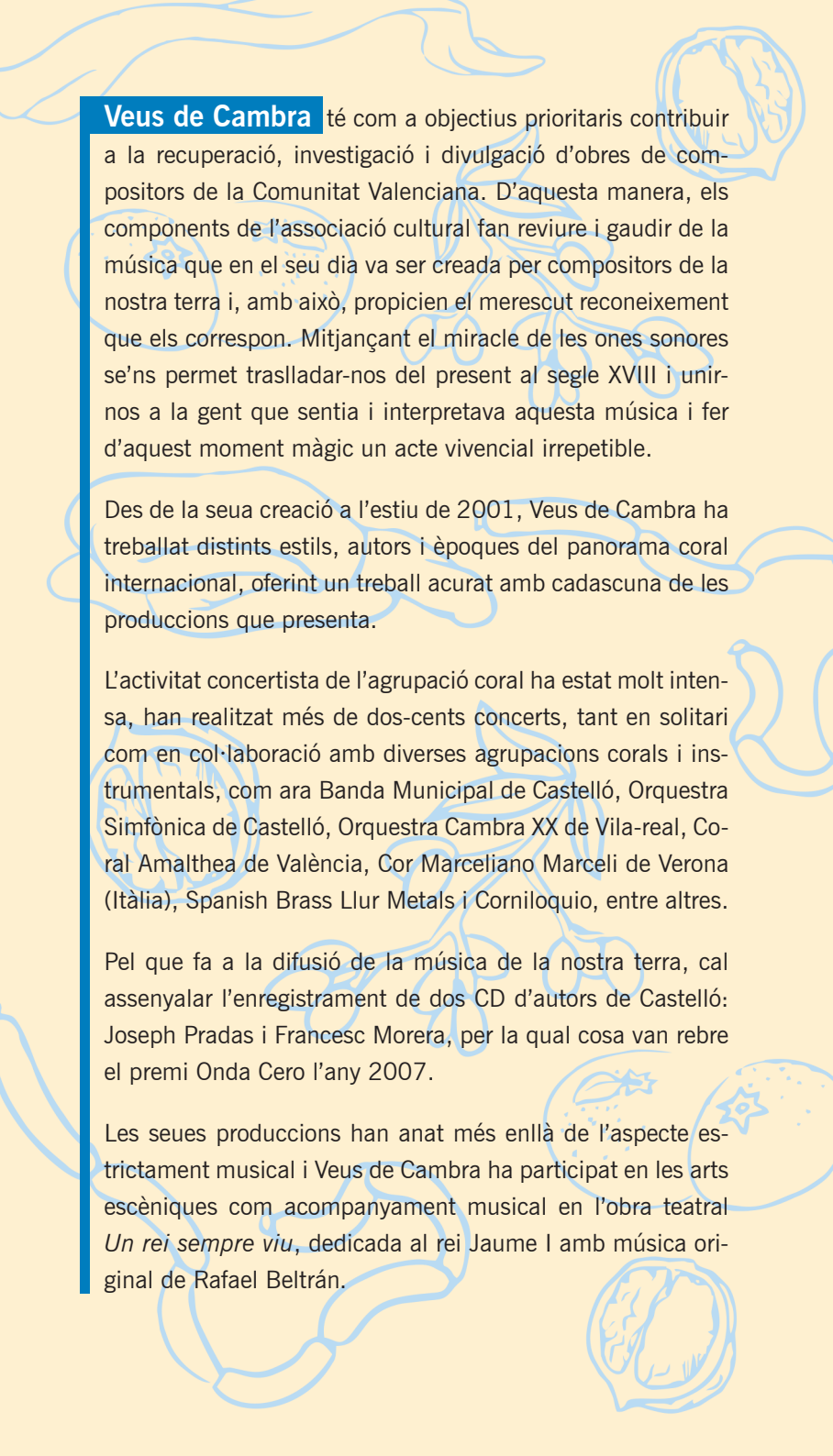
Rafa Palomar

Trompes

Asensio Magraner, Enrique Llobet

Percussió

Juanjo Llopico

Veus de Cambra té com a objectius prioritaris contribuir a la recuperació, investigació i divulgació d'obres de compositors de la Comunitat Valenciana. D'aquesta manera, els components de l'associació cultural fan reviure i gaudir de la música que en el seu dia va ser creada per compositors de la nostra terra i, amb això, propicien el merescut reconeixement que els correspon. Mitjançant el miracle de les ones sonores se'ns permet traslladar-nos del present al segle XVIII i unir-nos a la gent que sentia i interpretava aquesta música i fer d'aquest moment màgic un acte vivencial irrepetible.

Des de la seua creació a l'estiu de 2001, Veus de Cambra ha treballat distints estils, autors i èpoques del panorama coral internacional, oferint un treball acurat amb cadascuna de les produccions que presenta.

L'activitat concertista de l'agrupació coral ha estat molt intensa, han realitzat més de dos-cents concerts, tant en solitari com en col·laboració amb diverses agrupacions corals i instrumentals, com ara Banda Municipal de Castelló, Orquestra Simfònica de Castelló, Orquestra Cambra XX de Vila-real, Coral Amalthea de València, Cor Marceliano Marcelli de Verona (Itàlia), Spanish Brass Llur Metals i Corniloquio, entre altres.

Pel que fa a la difusió de la música de la nostra terra, cal assenyalar l'enregistrament de dos CD d'autors de Castelló: Joseph Pradas i Francesc Morera, per la qual cosa van rebre el premi Onda Cero l'any 2007.

Les seues produccions han anat més enllà de l'aspecte estrictament musical i Veus de Cambra ha participat en les arts escèniques com acompanyament musical en l'obra teatral *Un rei sempre viu*, dedicada al rei Jaume I amb música original de Rafael Beltrán.

SOPRANOS

Rosanna Morales
Gisela Morales
Ada Moliner
Carmen Sánchez

CONTRALTOS

Yanie Castaño
Myriam Arnouk
Noelia Castillo

TENORS

Oscar Ventura
Manuel Delicado
Jesús Navarro

BARÍTONS

Antoni Forner
Sebastià Peris
Boro Giner

Cors infantils dels col·legis Botànic Calduch i Bisbe Pont,
Unió Musical La Lira, Purissimeres i Rosarieres, dirigits per
Ana Pitarch Sánchez

Il·lustracions: Sara Heredia Pitarch

Disseny: LOISELE Comunicació

Audiovisual: Álvaro Beltrán Janés

Supervisió: Regidoria de Normalització Lingüística

Serveis tècnics de l'Auditori

Agraïments a la Unió Musical La Lira i la Fundació Caixa
Rural de Vila-real

ESTRENA ABSOLUTA

20 de desembre de 2014
a les 19:00 h
Auditori Municipal
Músic Rafael Beltrán Moner

Ajuntament de Vila-real

Cultura
Normalització Lingüística i Tradicions

2014
**Rafael
Beltrán
Moner**

 Vila-real
avança en cultura

Veus de Cambra

Orquestra
Supramúsica
25 aniversari